

## INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

|                              |                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Složka sady</b>           | VY_12_INOVACE_SLS.7.45                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Autor</b>                 | Martina Hantychová                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Vzdělávací oblast</b>     | Člověk a společnost                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Vzdělávací obor</b>       | Výchova k občanství                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Předmět</b>               | Společensko-literární seminář                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Témat. Okruh</b>          | Poezie                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Téma</b>                  | Jan Skácel                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Ročník</b>                | 7. ročník                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Rozsah vyuč. jednotky</b> | 1 vyučovací hodina                                                                                                                                                                                                               |
| <b>Očekávaný výstup</b>      | Žák se seznámí se s poezií jako prostředkem relaxace a sebevyjádření.                                                                                                                                                            |
| <b>Metodický postup</b>      | Motivace – jak vypadá strach?<br>Postupná četba básně, plnění úkolů (úkol ke 3. části ve skupinách) zaměřených jednak na čtenářskou gramotnost, jednak na prožitek strachu v básni<br>Shrnutí – vlastní formulace pocitů strachu |
| <b>Druh učeb. materiálu</b>  | Pracovní list s řešením                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Ověřeno při výuce</b>     | <b>Datum:</b> 31.10.2012 <b>Třída:</b> 7.r.                                                                                                                                                                                      |
| <b>Zdroj</b>                 | Skácel, Jan. <i>Básně pro děti</i> . 3. vydání. Třebíč: Blok, 2008. ISBN 978-80-86868-35-6.                                                                                                                                      |
| <b>Poznámka</b>              | _____                                                                                                                                                                                                                            |

**Jan Skácel**  
**uspávanka S LOUPEŽNÍKY A NEBOJÁCNÝM CHLAPCEM**

**Uspávanka s loupežníky a nebojácným chlapcem**

*V lese je sova, sova houká  
a na mýtině velká louka,  
bludičky z třasovisk a blat  
tam chodí v noci tancovat.  
Jestlipak dovedeš se bát?*

**Jak byste popsali strach?**

Jakou má barvu? \_\_\_\_\_

Jaké je zvíře? \_\_\_\_\_

Jaký je film nebo kniha? \_\_\_\_\_

Jaký je zvuk? \_\_\_\_\_

**Co znamenají podtržená slova?**

**Co je TŘASOVISKO?**

- a) Noční les, kde se člověk třese strachy
- b) Strom, který se třese ve větru
- c) Bažina, kde se člověk třese strachy

A je tam tůň a v tůni tma,  
kdo kol té tůně cestu má,  
propadne bázni, nepokoji,  
ohlíží se a moc se bojí.  
  
Ach, milí loupežníci moji!  
  
Když přelézáme cizí plot,  
padá nám srdce do kalhot,  
a třebaže jsme loupežníci,  
jídáme strach tou velkou lžící.  
  
Propána, to je ale k smíchu!

**Kdo má v básni strach?** \_\_\_\_\_

**Podtrhněte v textu frazeologismy, které vyjadřují, že má někdo strach.**

**Napadají vás jiná vyjádření, že někdo má, nebo nemá strach?**

---

---

Když mlčí noc a v nočním klidu  
za dálkou hvězd je blízko k hříchu  
a blýskne ocel ostrých dýk,  
zachvěje se i loupežník.

Za upřímnost vám vzdávám dík.

Loupíme v noci, spíme ráno  
a pro strach máme uděláno,  
ráno však mlha stoupá z lad  
a hrůzou nemůžeme spát.

Taky se málem třesu!

**Loupežníci nejsou jen pohádkovými postavami, ale skutečně žili. Zkuste se zamyslet a napsat, jak loupežníci žili a jak se vůbec loupežníky stali.**

---

---

---

---

---

Chlapečku milý, věř nám, ach,  
na světě každý tvor má \_\_\_\_\_,  
i loupežníci v lůně lesů  
na tvrdé podestýlce z \_\_\_\_\_.

Pánové, to je věru zvláštní,  
vy vlastně vůbec nejste \_\_\_\_\_.

Strašný je vždycky jenom \_\_\_\_\_!

**Doplňte chybějící slova.**

**Napište, kdy jste měli strach jako malí nebo z čeho máte strach dnes. Použijte některou z frází u druhé části básně.**

---

---

---

---

**ŘEŠENÍ**  
**Jan Skácel**  
**uspávanka S LOUPEŽNÍKY A NEBOJÁCNÝM CHLAPCEM**

**Uspávanka s loupežníky a nebojácným chlapcem**

*V lese je sova, sova houká  
a na mýtině velká louka,  
bludičky z třasovisk a blat  
tam chodí v noci tancovat.  
Jestlipak dovedeš se bát?*

**Jak byste popsali strach?**

Jakou má barvu? \_\_\_\_\_

Jaké je zvíře? \_\_\_\_\_

Jaký je film nebo kniha? \_\_\_\_\_

Jaký je zvuk? \_\_\_\_\_

**Co znamenají podtržená slova?**

MÝTINA – VYKÁCENÁ ČÁST LESA

BLUDIČKA – SVĚTLUŠKA, SVYTOJÁNSKÝ BROUČEK

BLATA - BAŽINY

**Co je TŘASOVISKO?      c)**

A je tam tůň a v tůni tma,  
kdo kol té tůně cestu má,  
propadne bázni, nepokoji,  
ohlíží se a moc se bojí.

Ach, milí loupežníci moji!

Když přelézáme cizí plot,  
padá nám srdce do kalhot,  
a třebaže jsme loupežníci,  
jídáme strach tou velkou lžící.

Propána, to je ale k smíchu!

**Kdo má v básni strach? LOUPEŽNÍCI**

**Podtrhněte v textu frazeologismy, které vyjadřují, že má někdo strach.**

**Napadají vás jiná vyjádření, že někdo má, nebo nemá strach?**

MÍT NAHNÁNO, MÍT V KALHOTÁCH, MÍT PRO STRACH UDĚLÁNO, BOJÍ SE TOHO JAKO ČERT KŘÍŽE, VSTÁVAJÍ MŮ HRŮZOU VLASY NA HLAVĚ, KDO SE BOJÍ, NESMÍ DO LESA APOD.

Když mlčí noc a v nočním klidu  
za dálkou hvězd je blízko k hříchu  
a blýskne ocel ostrých dýk,  
zachvěje se i loupežník.

Za upřímnost vám vzdávám dík.

Loupíme v noci, spíme ráno  
a pro strach máme uděláno,  
ráno však mlha stoupá z lad  
a hrůzou nemůžeme spát.

Taky se málem třesu!

**Loupežníci nejsou jen pohádkovými postavami, ale skutečně žili. Zkuste se zamyslet a napsat, jak loupežníci žili a jak se vůbec loupežníky stali.**

ŽÁCI BY MĚLI VYCHÁZET Z TOHO, CO O LOUPEŽNÍCÍCH JIŽ VĚDÍ, MĚLI BY SI UVĚDOMIT, ŽE LOUPEŽNÍCI BYLI VYVRHELOVÉ NA OKRAJI SPOLEČNOSTI, KTEŘÍ BYLI K LOUPEŽNÉMU ŽIVOTU MIMO SPOLEČNOST ODSOUZENI ZA TREST, PROTOŽE JE OSTATNÍ ODVRHLI

Chlapečku milý, věř nám, ach,  
na světě každý tvor má STRACH,  
i loupežníci v lůně lesů  
na tvrdé podestýlce z VŘESU.

Pánové, to je věru zvláštní,  
vy vlastně vůbec nejste STRAŠNÍ.

Strašný je vždycky jenom STRACH!

**Doplňte chybějící slova.**

**Napište, kdy jste měli strach jako malí nebo z čeho máte strach dnes. Použijte některou z frází u druhé části básně.**

HODNOTÍME STAVBU TEXTU, JAZYKOVOU STRÁNKU A VHODNOST POUŽITÍ FRÁZE Z ÚKOLU K DRUHÉ ČÁSTI BÁSNĚ.